

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İNGİLİZCE DERSİNE İLİŞKİN DUYUŞSAL TUTUMLARININ BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Hidayet TOK*

Özet

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin yabancı dil İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumlarının cinsiyete, disiplinlere, ailenin ekonomik durumuna ve anne babanın eğitim düzeyine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, İnönü Üniversitesi Eğitim ve Fen Edebiyat fakültelerinin birinci sınıfında İngilizce dersi alan, Matematik, Fizik, Biyoloji ve Sosyal Bilgiler bölümlerinde okuyan 141 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Verilerin toplanmasında "İngilizce Dersine İlişkin Duyuşsal Alan Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde Aritmetik Ortalama, Standart Sapma, T- testi, Oneway Anova ve Duncan testi kullanılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda şu sonuçlara ulaşılmıştır: 1. Öğrencilerin yabancı dile karşı duyuşsal tutumların ortalamaları babanın ve annenin eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermiştir. 2. Tutum ölçeği ortalamalarının ailenin gelirine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık düzeyinde olmamasına rağmen, tutum ölçeği ortalamalarını incelediğimizde ailelerin gelir durumları yüksek olan öğrencilerin duyuşsal tutumları daha yüksek çıkmıştır. 3. Tutum ölçeği ortalamalarında disiplinlere göre anlamlı farklılık vardır. Yani Matematik ve Biyoloji bölümlerinde okuyan öğrencilerin duyuşsal tutumları, Fizik ve Sosyal Bilimlerde okuyan öğrencilere göre daha yüksektir. 4. Tutum ölçeği ortalamalarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık düzeyinde olmamasına rağmen, tutum ölçeği ortalamalarını incelediğimizde kız öğrencilerin tutumları daha yüksektir. 5. Öğrencilerin yarısından fazlasının yabancı dil İngilizceye karşı duyuşsal tutumları olumlu düzeydedir. 6. Öğrencilerin yarısından fazlası İngilizce dersini öğrenmek için istekli ve aynı zamanda kaygılı oldukları görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: İngilizce, duyuşsal tutum, üniversite öğrencisi, sosyo-ekonomik

Giriş

Bilim ve teknolojiye ileri düzeye ulaşan gelişmeler, bilgiye ulaşmanın ve bilgiyi kullanmanın gereğini ortaya koymaktadır. Bilginin iletiminde artık küresel bir iletişim dili olarak kabul edilen İngilizcenin önemi artmıştır. Bu gelişmelerle birlikte İngilizce artık öğrenilmesi gereken bir dil konumuna gelmiştir. İngilizcenin öğrenilmesi ve etkili bir biçimde kullanılması yönünde gerekli becerilerin kazandırılması ise öncelikle öğrencilerin İngilizce dersine ilişkin tutumlarının hangi düzeyde olduğunun bilinmesini gerekli kılmaktadır.

* Yrd. Doç. Dr.; Zirve Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi, Gaziantep.

* Bu çalışma 22-23 Haziran, 2008 tarihinde "ICES'08 International Conference on Education Science" kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

◆ Hidayet Tok

Öğrencilerin İngilizceyi öğrenmeleri ile ilgili bazı sorunlarla karşılaşmaları ve başarısız olmaları, birçok araştırmaya konu olmuştur. Bazı sorunlar, okul koşulları ve öğretmen yeterlilikleri ile ilgiliyken, bazı sorunların da çocuğun yaşadığı çevre-aile ve bazen de kendileri ile ilgili unsurlardan kaynaklandığı görülmektedir. Öğrencinin, önceki eğitim yaşantıları (okul öncesi ve sonrası) ile beraberinde getirdiği öğrenme yaşantıları, okul ve derslere yönelik olumlu veya olumsuz tutumlar kazanmasına yol açmaktadır. Öğrencinin İngilizceyi öğrenmeye istekli olması hâlinde, daha fazla çaba harcayacağı düşünülebilir. Uzun süreli bir çalışmaya hazırlıklı olmayan öğrenciler, bu sürecin neredeyse başında, ümitsizliğe kapılıp yabancı dil dersine yönelik istenmeyen tutumlar geliştirilebilir.

Bireyin eğitim-öğretim süreci içerisinde, bilişsel öğrenme yaşantılarının yanı sıra duyuşsal öğrenme yaşantılarının da önemli bir yer tuttuğu bilinmektedir. Öğrenme etkinliklerinde olduğunca çok sayıda duyu organına hitap edildiğinde öğrenmenin kalıcı ve etkin bir şekilde gerçekleşeceği bilinen bir gerçektir. Bu bağlamda, eğitimin bütün dallarında olduğu gibi yabancı dil eğitiminde de amaç bireyi duyuşsal ve bilişsel açıdan geliştirmek ve onun davranışlarında bu yönde istendik değişiklikler oluşturmaktır.

Duyuş kavramının genel olarak duygular ve coşkularla ilgili olduğu belirtilmektedir. Duyuş ve biliş, eş zamanlı olarak meydana gelirken, duyuş duyu ve coşkularla ilgili zihinsel özellikler olarak tanımlanmaktadır (Bacanlı, 1999). Tutum kavramı ise, bireyin herhangi bir grup şeye, bireylere, olaylara ve çok farklı durumlara karşı bireysel etkinliklerindeki seçimini etkileyen kazanılmış içsel bir durum olarak tanımlanabilir (Senemoğlu, 2001: 421). Tutum, bir davranış değil, bireyi davranış yapmaya hazırlayan bir eğilimdir. Örneğin, öğrencinin öğrenmeyi istemesi, öğrenciyi öğrenmeye güdüler, bunun neticesinde öğrenci öğrenme sürecinin gerektirdiklerini yapmaya başlar (Başaran, 2000: 236-237). Eğer bireyin bir şeye karşı olumsuz bir tutumu varsa, birey o şey hakkında olumsuz ifadeleri benimseyecek ve olumsuz inançlar geliştirecektir (Morgan, 1991: 363). Tutumlar, eğitim sürecinin başarı ya da başarısızlığını etkilemektedir. Olumlu tutumlar öğrenme sürecinde öğrencileri daha başarılı kılarken, olumsuz tutumlar başarısız kılabilmektedir (Korkut, 1994).

Güdülenme, ilgiler ve tutumlar bireyin öğrenme yaşantısını geliştiren önemli etkenlerdir. Olumlu tutum, kişisel ilgileri artırmak ve okumayı zevkli hâle getirmek okuma alışkanlığı kazandırmanın temel bileşenleridir (Calkins, 2001; Stonavich, 2000).

Tutumun genelde kabul edilen üç ögesi vardır. Bunlar; düşünce, duyuş ve davranıştır (Kağıtçıbaşı, 1976). Ancak davranışlar, tutumdan farklıdır. Yapılan araştırmalara göre insanlar her zaman, tutumları doğrultusunda davranış göstermektedir (Akkoyunlu, 1996: 100). Tutumlar sosyal ve psikolojik öğeleri içermesi nedeniyle genellikle, sosyal psikolojinin inceleme konusu olmuştur. Ancak, son yıllarda eğitimle ilgili araştırmalar, bireyin öğrenilecek materyale, öğretmene, öğrenim gördüğü konu alanına yönelik tutumlarının okul başarılarını etkilediğini ortaya koymaktadır (Pehlivan, 1994). İfade ve beceri dersleri arasında yer alan dil dersleri öğrencilerin duyuşsal ve bilişsel kavrama yeteneklerinin oluşmasında birbirlerini tamamlayacak özelliklere sahiptir. Okullarda öğrenmeyi iki değişken etkilemektedir. İlki, bilişsel giriş davranışları ve duyuşsal giriş özelliklerini içeren 'öğrenci nitelikleri ile öğrenciye sunulan öğretim hizmetlerinin niteliğidir. Bilişsel giriş davranışları; 'okuduğunu

anlama' ve 'dili kullanma gücü' gibi genel ön öğrenmeleri içerir. Duyuşsal giriş özellikleri ise, öğrencinin öğrenme ünitesine karşı ilgisinin, tutumunun ve akademik benlik kavramının bileşkesidir (Sever, 2000).

Newman'a (1997) göre sınıftaki eğitim durumlarında, öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci etkileşimi, cinsiyet farklılıkları, kültür, sosyo-ekonomik durum ve diğer bireysel farklılıkların tümü öğrenmeyi etkilemektedir. Bir öğrencinin belli bir üniteyi iyi öğrenebilmesi için, bu öğrencinin, öğrenilecek olan yeni üniteye açık olması, o üniteyi iyice öğrenmeye karşı istek duyması ve güçlüklerle karşılaşması halinde bu güçlükleri aşmaya yetecek güç ve çabayı gösterebileceğine güvenmesi gerekir. Duyuşsal giriş özellikleri öğrencinin; derse veya konuya karşı ilgi ve tutumunu, okullardaki öğrenmelere yönelik ilgi ve tutumunu, öğrencinin kendi kendine karşı tutumunu, etkilemektedir (Bloom,1979). Genel olarak duyuşsal giriş özellikleri, öğrencinin öğretmeni, anne babası ve okul ya da sınıftaki arkadaşlarının kendisi ile ilgili yargılardan etkilenmektedir. Araştırmalar, duyuşsal giriş özelliklerinin okul içi bir değişken olduğunu göstermektedir. Bu yüzden olumlu duyuşsal giriş özellikleri için, öğretmenlere büyük rol düşmektedir (Sever, 2000).

Yabancı dil sınıflarında öğrencilerin performansı üzerinde duyuşsal değişkenlerin etkisi konusunda önemli birçok teorik ve deneysel çalışma mevcuttur. Bilindiği gibi, yabancı dil öğretiminde; duyuşsal özellikler de bilişsel alan davranışları kadar kritik bir öneme sahiptir. Çeşitli araştırmalar; program, kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri, öğrenme stratejileri, materyal, yabancı dile zaman ayrılması, ailenin ve yabancı dil öğretmenin tutumu, motivasyon gibi faktörlerin öğrencinin yabancı dile yönelik yaklaşımını etkilediğini ve yine öğrencinin sınıf arkadaşları ve öğretmeni ile olan ilişkisinin de yabancı dil yeterliğinde/başarısında temel bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymuştur (Chambers, 1999; Chan, 1996; Gardner, 1985; Gardner ve MacIntyre, 1993; Graham, 2004; Oxford, 1994; Yashima, 2002. Aktaran Saracaloğlu ve Varol, 2007).

Günümüzde yabancı dil öğrenmede duyuşsal faktörlerin rolünü belirlemek amacıyla yapılan çalışmaların yeterli sayıda olduğu söylenemez. Ancak yetersiz de olsa bu alanda çalışmalar yürütülmektedir. Duyuşsal alan; tutum, motivasyon, kaygı, benlik saygısı, empati, öz-yeterlik gibi özellikleri kapsamaktadır ve bu özellikler dil öğrenmede temel etmenler olarak görülmektedir (MacIntyre ve Gardner 1991; Moskowitz, 1999; Oxford, 1994; Rossiter, 2003). Mitchell ve Myles (1998) ile Ellis (1994) tarafından yapılan çalışmalar; öğrenci tutumlarının, yabancı dil öğrenmedeki başarı düzeyini ve başarının da öğrenciyi etkilediğini ortaya koymuştur. Buna göre; öğrencinin yabancı dile ilişkin olumlu tutumu, başarı düzeyini yükseltmekte, ancak olumsuz tutumu da başarısızlığını pekiştirebilmektedir.

Başka bir araştırmada (Yaşar, 1989) da, yabancı dilde başarılı olmanın, olumlu tutumlarda artışa yol açtığı bulunmuştur. Chambers (1999), Cross (1988), Gürel (1986), Hsiang (1992), İnal, Evin ve Saracaloğlu (2005), Karaş (1997), Saracaloğlu (2000), Saracaloğlu, Varol ve Evin (2005), Yashima (2002) tarafından yapılan araştırmalarda tutum ile başarı/yeterlik arasında olumlu ilişkiler saptanmıştır.

Gardner ve Lambert' in (1972) tutum, motivasyon ve yabancı dil başarısı üzerindeki ses getiren çalışması yabancı dil araştırmacılarını harekete geçirmiştir. Çalışmalarında yabancı dile karşı öğrenme motivasyonuna sahip ve pozitif tutum-

◆ Hidayet Tok

ları olan öğrenciler ve bu dili konuşanlar, daha az pozitif tutumları olan ve motivasyonları düşük düzeyde olan öğrencilere göre çok daha başarılı olduklarını gösterdiler. Gardner ve Lambert çalışmalarında ayrıca iki tür motivasyonundan söz etmektedirler: Birincisi, dil başarısının değeri açısından yabancı bir dilin çalışılması yani yabancı bir dili bir amaca erişmek için araç olarak kullanılması (instrumental), ikincisi yabancı dil kültürünü benimseyerek o topluma katılma amacıyla yabancı dil öğrenme (integrative) şeklinde ifade edilmektedir. Gardner ve Lambertta (1972: 215) göre, entegre olma motivasyonuna sahip olan öğrencilerin yabancı dilde iletişim becerilerini daha çok geliştirmek için daha sıkı çalışmaları beklenmektedir. Çünkü, bu öğrenciler motivasyonu az olan öğrencilere göre, öğrenmek istekleri dili ana dil olarak konuşan bireylerle konuşmak için çok daha fazla çaba harcayacaklardır.

Ülkemizde, yabancı dile yönelik duyuşsal tutum ile ilgili çalışmaların yeterli sayıda ve düzeyde olduğunu söylemek maalesef mümkün değildir. Sözelimi, “duyuşsal alan” konusu dikkate alındığında, Google Scholar’da yapılan basit tarama sonucu, küresel ölçekte yapılmış yaklaşık 27.000 çalışma içerisinde ülkemizde sadece 10 çalışmanın gerçekleştirildiği görülmektedir. Özetle, yabancı dil öğrenimindeki diğer alt alanlarda olduğu gibi yabancı dile yönelik duyuşsal tutum odak alan çalışmaların da yeterli olduğunu söylemek söz konusu değildir. Ülkemizde bu alana yönelik çalışmaların sınırlı olması araştırmacıyı bu konuda harekete geçirmiştir.

Sonuç olarak, duyuşsal alana yönelik davranışların kazandırılmasında ve geliştirilmesinde aile, öğretmen, okul, arkadaşlar, çeşitli sosyal gruplar gibi bireyin içinde bulunduğu ve etkilendiği yakın çevrenin yanı sıra kitle iletişim araçları ve toplumsal kuralların da etkisi vardır. Bireyin duyuşsal davranışları üzerinde okul ve öğretmen bazen aileden daha etkili olabilmektedir. Bu konuda araştırmalar yapıp konunun önemi gündeme getirilirse, yabancı dili öğrenenler için duyuşsal alanın en az bilişsel alan kadar önemli ve gerekli olduğu ortaya çıkacak ve ona göre davranılacaktır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine yönelik duyuşsal tutumlarının tespiti ve bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: 1. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine ilişkin duyuşsal tutumları cinsiyetlerine göre değişmekte midir? 2. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine ilişkin duyuşsal tutumları ailenin sosyo-ekonomik düzeyine göre değişmekte midir? 3. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine ilişkin duyuşsal tutumları annenin eğitim düzeyine göre değişmekte midir? 4. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine ilişkin duyuşsal tutumları babanın eğitim düzeyine göre değişmekte midir? 5. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine ilişkin duyuşsal tutumları disiplinlere göre değişmekte midir?

Yöntem

Bu araştırma Survey tipi bir araştırmadır. Survey (Betimleme) yöntemi olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışır (Kaptan, 1998:59).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni 2007-2008 öğretim yılında İnönü üniversitesi Eğitim ve Fen Edebiyat fakültelerinin birinci sınıfında yabancı dil İngilizce dersi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini 2007-2008 öğretim yılında İnönü Üniversitesi Eğitim ve Fen Edebiyat fakültelerinin birinci sınıflarında İngilizce dersi alan ve rast gele seçilen 141 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak Gömleksiz (2003) tarafında hazırlanmış olan tutum ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçekte 91 maddelik beşli Likert tipi "İngilizce Duyuşsal Alana İlişkin Tutum Ölçeği" geliştirilmiş ve Ölçek geliştirilirken ilgili literatürden, öğrenci görüşlerinden ve uzman yargısından yararlanılmıştır. Fırat Üniversitesi'nde okuyan 310 öğrenciden elde edilen veriler faktör analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilmiş ve yapılan analiz sonucunda, 38'i olumlu, 18'i olumsuz toplam 56 madde seçilmiş ve ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .95 olarak bulunmuştur. Bu sonuç, ölçeğin güvenilir bir ölçek olduğunu ortaya koymaktadır. Ölçeğin KMO değeri .94, Bartlett testi ise 8084,684 olarak bulunmuştur. (Gömleksiz, 2003). İnönü üniversitesinde okuyan 141 öğrenciden elde edilen veriler faktör analiz yöntemi kullanılarak tekrar değerlendirilmiştir. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik kat sayısı .9502 olarak bulunmuştur. Ölçek üniversite öğrencilerinin İngilizce dersinde duyuşsal alana ilişkin özelliklerini ölçmek için tek boyutlu tasarlanmasına rağmen, dikkatlice incelendiğinde ölçeğin dört boyuttan oluştuğu görülmektedir. Bu boyutlar isteklilik, kaygı, öğrenmede risk alma, ve sosyallik boyutlarıdır. 56 maddelik bu ölçek likert tipi (5'li derecelendirme) bir ölçektir. Her bir tutum maddesi beşli seçenekten (Tamamen katılıyorum, Katılıyorum, Kısmen katılıyorum, Katılmıyorum, Hiç katılmıyorum) oluşmaktadır.

Ölçek, İnönü üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü, Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji ve Fizik bölümlerinde okuyan 141 öğrenci üzerinde uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın amaçları doğrultusunda toplanan verilerin değerlendirilmesinde frekans, aritmetik ortalama, standart sapma, t testi, oneway anova ve Duncan testinden yararlanılmıştır. Verilerin çözümlemesinde SPSS 100.0 programı kullanılmıştır. Bu istatistiklerin manidarlıklarının saptamasında .05 anlamlık düzeyi belirlenmiştir.

Sınırlıklar

Bu çalışma sadece bir üniversitede ve 141 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Bu araştırmanın bir çok üniversitede ve çok sayıda öğrenci üzerinde yapılması sonuçların genellemesini sağlayıp güvenirliğini arttıracaktır.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmanın alt problemleri doğrultusunda toplanan verilere dayalı bulgular üzerinde durulmuştur. Elde edilen bulgularla öğrencilerin İngilizce dersine yönelik duyuşsal tutumları; cinsiyetlerine, ailenin sosyo-ekonomik düzeyine, annenin eğitim düzeyine ve babanın eğitim düzeyine göre farklılık gösteriyor mu? Şeklindeki sorulara cevap aranmıştır.

Bölüm I

Tablo1 Araştırmaya Alınan Üniversite Öğrencilerinin İngilizce Dersine İlişkin Duyuşsal Tutumları Cinsiyetlerine Göre T Testi Sonucu

	CINSİYET	N	Mean	Std. Deviation	T-değeri	Anlamlılık düzeyi
TUTUM	Bayan	77	3,4629	,6733	1,307	0,193
	Erkek	64	3,3161	,6516		

Tablo 2

Cinsiyet	N	Ortalama	%	Toplam Score
Bayan	77	193	68.92	280
Erkek	64	185	66.07	280
Toplam	141			

Tablo 1 de görüldüğü gibi, $P=0,193>0,05$ olduğundan tutum ölçeği ortalamalarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık düzeyinde olmamasına rağmen, tablodaki tutum ölçeği ortalamalarını incelediğimizde, kız öğrencilerin İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumları daha yüksektir. %20 sınırında düzeyinde anlamlılık sınırına yaklaşmaktadır. Tablo 2' de bayan öğrencilerin duyuşsal tutum puanlarının ortalaması 193 ve bu puan toplam puanın yaklaşık %69'u nu oluşturmaktadır. Erkek öğrencilerin duyuşsal ortalama puanı 185 ve toplam puanın % 66 altısını oluşturmaktadır.

Tablo 3 Ailenin Sosyo-Ekonomik Düzeyine Göre Öğrencilerin İngilizce Dersine Karşı Duyuşsal Tutum Puanlarının Varyans Analizi Sonuçları

Aylık Gelir	N	Ortalam.	SD	SE	95% Confidence Interval for Mean	Min.	Max.	
					Alt Sınır	Üst Sınır		
500 YTL' den aşağı	46	3,3179	,7840	,1156	3,0851	3,5507	1,21	4,82
501-2000YTL arası	64	3,3630	,5798	7,248E-02	3,2182	3,5078	1,50	4,39
2000 YTL'e üzeri	31	3,5812	,6246	,1122	3,3521	3,8103	1,84	4,57
Toplam	141	3,3963	,6652	5,602E-02	3,2855	3,5070	1,21	4,82

Tablo 4 Gelir Düzeyi ile Tutum Ölçeğinin Varyans Analizi Tablosu

	Kareler Toplamı	Serbestlik derecesi	Kareler ortalaması	F-değeri	Anlamlılık düzeyi(p)
Gruplar arası	1,414	2	,707	1,612	,203
Gruplar içi	60,540	138	,439		
Toplam	61,954	140			

Tablo 3 ve 4 incelendiğinde, $P=0,203>0,05$ olduğundan tutum ölçeği ortalamaları, öğrencilerin ailelerinin gelirine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık düzeyinde olmamasına rağmen, tablodaki duyuşsal tutum ölçeği ortalamalarını incelediğimizde ailelerinin gelir durumları yüksek olan öğrencilerin İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumları daha yüksektir. %20 sınırında düzeyi anlamlılık sınırına yaklaşmıştır.

Tablo 5

	Ailelerin aylık gelir durumu	N	Subset for alpha = .05	
			1	2
Duncan(a,b)	500 YTL' den aşağı	46	3,3179	
	501-2000YTL arası	64	3,3630	
	2000 YTL'e üzeri	31		3,5812
	Total		,083	

Tablo 5'te Ailelerin aylık gelirleri iki grupta toplanmıştır. Aylık gelirleri 500 YTL ve 501-2000 YTL arası olan aileler birinci grupta, 2000 YTL'e üzeri olan aileler ikinci grupta toplanmıştır. Gelir düzeyleri yüksek olan ailelerin öğrencilerinin yabancı dil dersine karşı duyuşsal tutumları daha yüksek çıkmıştır.

Tablo 6 Annenin Eğitim Düzeyine Göre Öğrencilerin İngilizce Dersine Karşı Duyuşsal Tutum Puanlarının Varyans Analizine Göre Sonuçları

	Kareler Toplamı	Serbestlik derecesi	Kareler ortalaması	F-değeri	Anlamlılık düzeyi(p)
Gruplar arası	3,317	2	1,658	3,903	,022
Gruplar içi	58,637	138	,425		
Toplam	61,954	140			

Tablo 6'da $P=0,022<0,05$ olduğundan tutum ölçeği ortalamalarının annenin eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık vardır. Yani anneleri lise mezunu olan öğrencilerin İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumları, anneleri okur yazar olmayanlar ve ilkokul mezunu olan öğrencilerin İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumlarından daha fazladır. Tablo 7'de de gösterildiği gibi Anneleri lise mezunu olan öğrencilerin tutumları "katılıyorum" düzeyinde iken (2. grup) anneleri ilkokul ve okur yazar olmayan öğrencilerin duyuşsal tutumları "kısmen katılıyorum" (1. grup) düzeyindedir. Ankette üniversite mezunu annelerin sayısı çok az olduğu için istatistiksel olarak değerlendirilmeye gidilmemiştir.

Tablo 7 Annenin Eğitim durumu ile ilgili Duncan Testi

		Annenin Eğitim Durumu	N	Subset for alpha = .05	
				1	2
Duncan(a,b)	Okur yazar değil	34	3,2552		
	İlkokul Mezunu	86	3,3667		
	Lise mezunu	21			3,7457
	Sig.		,483		1,000

Tablo 8 Babanın Eğitim Düzeyine Göre Öğrencilerin İngilizce Dersine Karşı Duyuşsal Tutum Puanlarının One way Anova Sonuçları

	Kareler Toplamı	Serbestlik derecesi	Kareler ortalaması	F-değeri	Anlamlılık düzeyi(p)
Gruplar arası	4,184	3	1,395	3,308	,022
Gruplar içi	57,769	137	,422		
Toplam	61,954	140			

Tablo 8'e bakıldığında $P=0,022 < 0,05$ olduğundan tutum ölçeği ortalamalarının babanın eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık vardır. Yani babaları üniversite mezunu olan ile okur yazar olmayan öğrencilerin İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumların düzeyi, babaları ilkokul ve lise mezunu olan öğrencilerin duyuşsal tutumları düzeyinden daha yüksektir. Bu anlamlılık düzeyini daha iyi görmek için Duncan testi sonuçları incelenmiştir. Tablo 9 da görüldüğü gibi, babaları üniversite ve okuryazar olmayan öğrencilerin duyuşsal tutumları "katılıyorum" düzeyinde iken (2. grup), babaları ilkokul ve lise eğitimlilerin "kısmen katılıyorum" (1. grup) düzeyine yakındır.

Tablo 9 Babanın Eğitim Durumu ile ilgili Duncan Testi

		Babanın Eğitimi	N	Subset for alpha = .05	
				1	2
Duncan(a,b)	İlkokul mezunu	69	3,2730		
	Lise mezunu	40	3,3683		
	Okur yazar değil	11			3,5842
	Üniversite mezunu	21			3,7560
Sig.			,132		,060

Tablo 10 Disiplinlere Göre Öğrencilerin İngilizce Dersine Karşı Duyuşsal Tutum Puanlarının Varyans Analizine göre Sonuçları

	Kareler Toplamı	Serbestlik derecesi	Kareler ortalaması	F-değeri	Anlamlılık düzeyi(p)
Gruplar arası	5,283	3	1,761	4,257	,007
Gruplar içi	56,671	137	,414		
Toplam	61,954	140			

Tablo 10'a $P=0,007<0,05$ olduğundan tutum ölçeği ortalamalarının bölümlere göre anlamlı farklılık vardır. Yani Matematik ve Biyoloji bölümlerinde okuyan öğrencilerin İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumları, Fizik ve Sosyal Bilimlerde okuyan öğrencilere göre daha olumludur.

Tablo 11 Bölümlere Göre Duncan Testi

	Bölümler	N	Subset for alpha = .05	
			1	2
Duncan(a,b)	Sosyal Bilgiler	12	3,0327	
	Fizik	55	3,2873	
	Matematik	35		3,5111
	Biyoloji	39		3,6753
	Sig.		,068	,103

Tablo11 incelendiğinde Biyoloji ve Matematik bölümlerini aynı kategoride yer aldığı görülmektedir. Bu bölümler "katılıyorum " (2. grup) seçeneğinde yoğunlaşmışlardır.

Bölüm II

Öğrencilerin İngilizce Dersine Karşı Duyuşsal Tutumlarının Alt Boyutlarıyla İncelenmesi

Yabancı dil öğretiminde duyuşsal tutumları tespit etmek için kullanılan ölçeklerin kaygı, isteksizlik , risk alma ve sosyal değer gibi alt boyutları bulunmaktadır. Bu araştırmada da kullanılan duyuşsal tutum ölçeği dört alt grupta incelenmiştir. Bu çalışmada elde edilen alt gruplar: 1. Alt Grup: yabancı dile karşı kaygı durumu 18 maddeden oluşmaktadır (2, 10, 11, 14, 15, 16, 22, 23, 28, 35, 38, 41, 45, 46, 52, 53, 54, 56). 2. Alt Grup: yabancı dili öğrenmeye karşı isteklilik. Bu alt grup 29 maddeden oluşmaktadır (1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 31, 36, 37, 39, 40, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 51, 55). 3. Alt Grup: dil öğrenmede risk alma, 5 maddeden oluşmaktadır (6,13,29,30,34). 4. Alt Grup: sosyal boyut 3 maddeden oluşmaktadır (32, 33, 50). Ölçeğimizin alt gruplarını kullanarak öğrencilerin yabancı dile karşı tutumlarının hangi boyutta olduğu konusunda detaylı bilgi elde edilebilmektedir.

Tablo 12 Duyuşsal Tutum Ölçeğinin Alt Boyutlarının İstatistiksel Analizi

Tutum	Ortalama	SD	Medyan	Mod	Min.	Max.
Duyuşsal Tutum Ölçeği	190.18	37.24	192	170	68	270
Sosyal Değer	9.66	3.21	10	11	3	15
Kaygı	59.02	13.66	60	61	18	90
İsteklilik	104.64	21.53	109	109	36	144
Risk Alma	15.85	3.23	16	16	9	23

Tablo 12'de gösterilen Duyuşsal Tutum Ölçeği analizinde olası puan aralığı 56-280 ile şunu açıklamaktadır. Bu çalışmadaki gerçek puan aralığı 15 ila 270 ve çalışmaya katılan 141 öğrencinin ortalama puanı 190.18 (SD= 37.24. tutum ölçeğinin bu bulguları, Medyan= 192, Mod=170, ortalama 168 puanın yukarısında olduğundan öğrencilerin yarısından fazlasının yabancı dil İngilizceye karşı duyuşsal tutumlarının

◆ Hidayet Tok

olumlu düzeyde olduğu söylenebilir. Bu bulgu duyuşsal tutum ölçeğinin alt boyutlar olan, Kaygı, İsteklilik, Risk Alma ve Sosyal Değer boyutları tarafında da desteklenmektedir. Örneğin İsteklilik alt boyutu incelendiğinde, 29 ila 145 puan aralığında olması gereken bu alt tutum boyutu, bu çalışmada gerçek aralık 36 ila 144 (tabloda gösterildiği gibi) tür. İsteklilik alt boyutun ortalaması 104.64, Medyan 109, Mod 109 bütün bu puanlar ortalama puan olan 87'nin çok üzerindedir. Bu da şunu göstermektedir: katılımcıların yarısından fazlası İngilizce dersini öğrenmek için isteklidir.

Yabancı dil İngilizceye karşı duyuşsal tutum ölçeğinin başka bir alt boyutu olan kaygı durumuna bakıldığında, 18 ila 90 puan aralığında olması gereken bu alt tutum boyutu, bu çalışmada gerçek aralık 18 ila 90 (tabloda gösterildiği gibi)dır. Kaygı alt boyutun ortalaması 59.02, Medyan 60, Mod 61 bütün bu puanlar ortalama puan olan 54'ün biraz üzerindedir Bu da şunu göstermektedir: katılımcıların yarısından fazlası İngilizce dersine karşı kaygılıdır. Öğrenmede sıfır kaygının ve aşırı kaygının başarısızlığa neden olduğu çeşitli araştırmalarda göstermektedir. Dolayısıyla öğrenmenin gerçekleşebilmesi için orta düzeyde bir kaygının olması gerekmektedir. <http://www.twu.edu/O-sl/counseling/SelfHelp048.html>

İngilizceye karşı duyuşsal tutum ölçeğinin başka bir alt boyutu olan sosyallik boyutu incelendiğinde, 3 ila 15 puan aralığında olması gereken bu alt tutum boyutu, bu çalışmada gerçek aralık 3 ila 15 (tabloda gösterildiği gibi)dır. Sosyallik alt boyutun ortalaması 9.66, Medyan 10, Mod 11 bütün bu puanlar ortalama puan olan 9'ün biraz üzerindedir Bu da şunu göstermektedir: katılımcıların yarısından fazlası İngilizce dersine sosyal bir değer olarak bakmaktadır. Sosyallik boyutunun yüksek olması ayrıca, öğrencilerin dil öğrenmeye istekli olduklarını gösterir.

Başka bir alt boyut olan İngilizce öğrenmede risk alma boyutudur. 5 ila 25 puan aralığında olması gereken bu alt tutum boyutu, bu çalışmada gerçek aralık 9 ila 23 (tabloda gösterildiği gibi) tür. Öğrenmede risk alma alt boyutun ortalaması 15.85, Medyan 16, Mod 16. Bütün bu puanlar ortalama puan olan 15'ün biraz üzerindedir. Bu da şunu göstermektedir: katılımcıların yarısından fazlası İngilizce öğrenmede risk almayı göze almaktadır. Bu alt boyut da öğrencilerin dil öğrenmeye çok istekli olduklarını göstermektedir.

Tablo 13 Disiplinlere Göre Duyuşsal Tutumun Ölçeği Alt Boyutlarının İncelenmesi

		Kareler Toplamı	Serbestlik derecesi	Kareler ortalaması	F-değeri	Anlamlılık düzeyi(p)
İngilizce Dersine Karşı İstekli Olma	Gruplar arası	7,890	3	2,630	5,703	,001
	Gruplar İçi	63,177	137	,461		
	Toplam	71,067	140			
İngilizce Dersine Karşı Kaygı Düzeyi	Gruplar arası	3,076	3	1,025	1,808	,149
	Gruplar İçi	77,690	137	,567		
	Toplam	80,766	140			
İngilizce Dersini Öğrenmede Risk Alma	Gruplar arası	4,301	3	1,434	3,617	,015
	Gruplar İçi	54,305	137	,396		
	Toplam	58,607	140			
İngilizce Dersini Öğrenmede Sosyal Boyut	Gruplar arası	9,825	3	3,275	2,967	,034
	Gruplar İçi	151,212	137	1,104		
	Toplam	161,037	140			

Tablo 13 incelendiğinde disiplinlere göre duyuşsal tutum ölçeği alt boyutları arasında kaygı boyutu dıőında anlamlı bir ilişki vardır. İsteklilik= $p < .001$, Risk alma= $p < .015$, Sosyal Boyut= $p < .034$. Bu ilişkiyi daha detaylı anlamak için Duncan testi kullanılmıştır.

Tablo 14 Duyuşsal Tutum Ölçeğinin İsteklilik Boyutu

BÖLÜM		N	Subset for alpha = .05		
			1	2	3
Duncan(a,b)	Sosyal Bilgiler	12	3,0259		
	Matematik	35		3,4079	
	Fizik	55		3,4213	
	Biyoloji	39			3,8417
	Sig.		1,000	,944	1,000

Tablo 14'te duyuşsal tutum ölçeğinin isteklilik boyutunda disiplinler arasında anlamlı fark bulunmuştur. Yabancı dile karşı en az istekli grup Sosyal Bilgiler en çok istekli bölüm ise Biyoloji bölümü (3.8417= katılıyorum seçeneğinde yoğunlaşmaktadır) oluşturmaktadır.

Tablo 15 Duyuşsal Tutum Ölçeğinin Risk Alma Boyutu

BÖLÜM		N	Subset for alpha = .05	
			1	2
Duncan(a,b)	Sosyal bilgiler	12	2,9167	
	Fizik	55	3,0182	
	Matematik	35	3,2457	3,2457
	Biyoloji	39		3,4000
	Sig.		,078	,381

Tablo15 incelendiğinde Matematik ve Biyoloji bölümlerinin İngilizce dersini öğrenmede risk alma düzeylerinin diğer bölümlere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Risk alma öğrencilerin dile karşı istekli olduklarını belirtilmektedir.

Tablo 16 Duyuşsal Tutum Ölçeğinin Sosyal Boyutu

BÖLÜM		N	Subset for alpha = .05	
			1	2
Duncan(a,b)	Sosyal Bilgiler	12	2,8333	
	Fizik	55	3,0848	
	Matematik	35		3,5143
	Biyoloji	39		3,6325
	Sig.		,371	,079

Disiplinler arasında İngilizce dersine karşı duyuşsal tutum alt boyutlarından sosyal boyut ile ilişkili Tablo16 incelendiğinde bölümler arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Biyoloji ve Matematik bölümlerinin aynı kategoride yer aldığı görülmektedir. Bu bölümler "katılıyorum " seçeneğinde yoğunlaşmışlardır.

Tablo 17 Annenin Eğitim Durumu İle İlgili Duyuşsal Tutum Ölçeği Alt Boyutlarının İncelenmesi

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
İngilizce	Gruplar arası	1,635	2	,817	1,624	,201
Dersine Karşı	Gruplar İçi	69,432	138	,503		
İstekli Olma	Toplam	71,067	140			
İngilizce	Gruplar arası	6,740	2	3,370	6,283	,002
Dersine Karşı	Gruplar İçi	74,026	138	,536		
Kaygı Düzeyi	Toplam	80,766	140			
İngilizce Dersini	Gruplar arası	6,047	2	3,024	7,939	,001
Öğrenmede	Gruplar İçi	52,559	138	,381		
Risk Alma	Toplam	58,607	140			
İngilizce Dersini	Gruplar arası	7,650	2	3,825	3,441	,035
Öğrenmede	Gruplar İçi	153,387	138	1,111		
Sosyal Boyut	Toplam	161,037	140			

Tablo 17’de annenin eğitim durumu ile İngilizce dersine karşı duyuşsal tutum ölçeğinin alt boyutları arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Kaygı Boyutu= $p < .002$, Risk alma= $p < .001$, Sosyal Boyut= $p < .035$. Bu ilişkinin yönünü daha iyi analiz etmek için Duncan testi kullanılmıştır.

Tablo 18 Duyuşsal Tutum Ölçeğinin Kaygı Boyutu

	ANNE	N	Subset for alpha = .05	
			1	2
Duncan(a,b)	Okur yazar değil	34	3,0581	
	İlkokul mezunu	86	3,2494	
	Lise mezunu	21		3,7672
	Sig.		,285	1,000

Tablo 18 incelendiğinde İngilizce öğrenen öğrencilerin duyuşsal tutumları annelerin eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir. Anneleri lise mezunu olan öğrencilerin İngilizce dersine karşı kaygı düzeyleri olumlu düzeyde yüksektir. 3,7672 değerle “katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmaktadırlar. Bu kaygının aşırı düzeyde olduğu söylenemez.

Tablo 19 Duyuşsal Tutum Ölçeğinin Risk Alma Boyutu

	ANNE	N	Subset for alpha = .05	
			1	2
Duncan(a,b)	İlkokul mezunu	86	3,0837	
	Okur yazar değil	34	3,0882	
	Lise mezunu	21		3,6667
	Sig.		,976	1,000

Tablo 20 Duyuşsal Tutum Ölçeğinin Sosyal Boyutu

	ANNE	N	Subset for alpha = .05	
			1	2
Duncan(a,b)	Okur yazar değil	34	3,0980	
	İlkokul mezunu	86	3,1357	
	Lise mezunu	21		3,7778
	Sig.		,884	1,000

Tablo 19 ve 20’de annelerin eğitim düzeyine göre öğrencilerin duyuşsal tutumlarının risk alma ve sosyal alt boyutları incelendiğinde, Anneleri Lise mezunu olan öğrencilerin risk alma ve sosyal boyutlarının, anneleri diğer eğitim düzeyinde olan öğrencilerininkine göre yüksek olduğu görülmektedir. Sosyal ve risk alma durumları “Katılıyorum” seçeneğine yakın düzeydedir.

Tablo 21 Babanın Eğitim Durumu İle İlgili Duyuşsal tutum Ölçeği Alt Boyutlarının İncelenmesi

Tutum		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
İngilizce Dersine Karşı İstekli Olma	Gruplar arası	3,532	3	1,177	2,389	,072
	Gruplar İçi	67,535	137	,493		
	Toplam	71,067	140			
İngilizce Dersine Karşı Kaygı Düzeyi	Gruplar arası	5,797	3	1,932	3,531	,017
	Gruplar İçi	74,969	137	,547		
	Toplam	80,766	140			
İngilizce Dersini Öğrenmede Risk Alma	Gruplar arası	8,044	3	2,681	7,266	,000
	Gruplar İçi	50,562	137	,369		
	Toplam	58,607	140			
İngilizce Dersini Öğrenmede Sosyal Boyut	Gruplar arası	9,085	3	3,028	2,730	,046
	Gruplar İçi	151,952	137	1,109		
	Toplam	161,037	140			

Tablo 21 babanın eğitim durumu ile İngilizce dersine karşı duyuşsal tutum ölçeğinin alt boyutları arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Kaygı Boyutu= $p < .017$, Risk Alma= $p < .000$, Sosyal Boyut= $p < .046$. Bu ilişkiyi daha detaylı anlamak için Duncan testi kullanılmıştır.

Tablo 22 Duyuşsal Tutum Ölçeğinin Kaygı Boyutu

	BABA	N	Subset for alpha = .05	
			1	2
Duncan(a,b)	İlkokul mezunu	69	3,1804	
	Lise mezunu	40	3,1958	
	Okur yazar değil	11	3,3007	
	Lise mezunu	21		3,7593
	Sig.		,612	1,000

Tablo 23 Duyuşsal Tutum Ölçeğinin Risk Alma Boyutu

Duncan (a,b)	İlkokul mezunu	69	3,0406	
	Lise mezunu	40	3,0500	
	Okur yazar değil	11		3,4909
	Lise mezunu	21		3,6667
	Sig.		,959	,334

◆ Hidayet Tok

Tablo 22 ve 23 babaların eğitim düzeyine göre öğrencilerin duyuşsal tutumlarının risk alma ve kaygı alt boyutları incelendiğinde, babaları üniversite mezunu olan öğrencilerin risk alma ve kaygı boyutlarının, babaları diğer eğitim düzeyinde olan öğrencilerininkine göre yüksek olduğu görülmektedir. kaygı ve risk alma durumları “Katılıyorum” seçeneğine yakın düzeydedir.

Sonuç:

Araştırmada elde edilen verilere göre şu sonuca varılabilir:

1. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine yönelik duyuşsal tutumları arasında cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmamasına rağmen tutum ölçeği ortalamaları incelendiğinde bayan öğrencilerin duyuşsal tutumlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. %20 sınırında düzeyinde anlamlılık sınırına yaklaşmıştır.

2. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine yönelik duyuşsal tutumları arasında ailenin sosyo-ekonomik düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı fark olmasına rağmen, tablodaki tutum ölçeği ortalamalarını incelediğimizde gelir durumları yüksek olanların tutumları daha yüksektir. %20 sınırında anlamlılık düzeyine yaklaşmıştır.

3. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine yönelik duyuşsal tutumları annenin eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Yani anneleri lise mezunu olan öğrencilerin İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumları, anneleri okur yazar olmayan ve ilkokul mezunu olan öğrencilerin İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumlarından daha fazladır. Anneleri lise mezunu olan öğrencilerin tutumları “katılıyorum” düzeyinde iken anneleri ilkokul ve okur yazar olmayan öğrencilerin duyuşsal tutumları “kısmen katılıyorum” düzeyindedir.

4. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine yönelik duyuşsal tutumları babanın eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Yani babaları üniversite mezunu olan ile okuryazar olmayan öğrencilerin İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumlarının düzeyi, babaları ilkokul ve lise mezunu olan öğrencilerin duyuşsal tutumlarının düzeyinden daha yüksektir. Babaları üniversite ve okuryazar olmayan öğrencilerin duyuşsal tutumları “katılıyorum” düzeyinde iken, babaları ilkokul ve lise eğitimlilerinki “kısmen katılıyorum” düzeyindedir.

5. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine yönelik duyuşsal tutumları disiplinlere göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Yani Matematik ve Biyoloji bölümlerinde okuyan öğrencilerin İngilizce dersine karşı duyuşsal tutumları, Fizik ve Sosyal Bilimlerde okuyan öğrencilere göre daha olumludur.

6. Öğrencilerin yarısından fazlasının yabancı dil İngilizceye karşı duyuşsal tutumları olumlu düzeydedir.

7. Öğrencilerin yarısından fazlasının İngilizce dersini öğrenmek için istekli ve aynı zamanda kaygılı oldukları görülmüştür.

Öneriler

Bu sonuçlar ışığında aşağıdaki öneriler sunulabilir:

1. Duyuşsal tutumun dil üzerinde önemli derecede etkisi olduğu çeşitli araştırmalarda gösterilmektedir. Bu araştırmada da anne-babanın ekonomik ve eğitim düzeylerinin öğrencilerin tutumları üzerinde etkili olduğu gözlenmiştir. Dolayısıyla aileler çocuklarının dil öğrenmelerini teşvik etmelidir. Öğrencilerin olumlu yönde yönlendirilmeleri, öğrencilerin dil öğrenmelerinde büyük katkı sağlayacak ve olumlu tutum göstermelerine yardımcı olacaktır.

2. Öğrencilerin duyuşsal tutumlarını etkileyen en önemli etmenler kaygı ve isteklilik etmenleridir. Öğrencilerin gereksiz kaygılardan kurtulmaları için öğretmenlerin dersin başlangıcında bu duruma yönelik açıklamalar yapmaları gerekmektedir. Öğrencilerin dile karşı istek ve cesaretlerini artırmak için çaba göstermelidir.

Kaynakça

- Akkoyunlu, B. (1996). "Öğrencilerin Bilgisayara Karşı Tutumları", *Eğitim Bilimleri Dergisi*, Cilt:20, Nisan, s. 100.
- Bacanlı, H., (1999), *Duyuşsal Davranış Eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın ve Dağıtım.
- Başaran, İ. E.. (2000). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Feryal Matbaası.
- Bloom, B., S. (1979). *İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme*, Çeviren: Durmuş Ali Özçelik, Ankara, Millî Eğitim Bakanlığı Yay.
- Calkins, L.M. (2001). "The art of Teaching Reading", New York, Longman.
- Chambers, G. N. (1999). *Motivating Language Learners*. Clevedon, Multilingual Matters.
- Chan, I. K. S. (1996). Motivational Orientations and Metacognitive Abilities of Intellectually Gifted Students. *Gifted Child Quarterly*. 40 (4), 184- 193.
- Cross, D. (1988). Selection, Setting and Streaming in Language Teaching. *System* 16 (1): 13-22.
- Ellis, R. (1994). *The Study of Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Ely, C. M. (1986). An Analysis of Discomfort, Risk-taking, Sociability, and Motivation in the L2 Classroom. *Language Learning*, 36, 1-25.
- Gardner, R. C. (1985). Social Psychology and Second Language Learning. *The Role of Attitudes and Motivation*. London: Edward Arnold.
- Gardner, R. C. (1988). The Social-Educational Model of Second Language Learning: Assumptions, Findings and Issues. *Language Learning*. 38, 101-126.
- Gardner, Lambert (1972) Attitude and Motivation in Second Language learning. *Rowley, MA: Newbury House*.
- Gardner, R. C. and Macintyre, P. D. (1993). On the Measurement of Affective Variables in Second Language Learning. *Language Learning*, 43, 157-194.
- Gömlüksiz, N. (2003), "İngilizce Duyuşsal Alana İlişkin Bir Tutum Ölçeğinin Geçerlik Ve Güvenirliği" *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Elazığ.
- Gürel, H. (1986). Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğrenme Başarısı ile Öğrencilerin Akademik Benlik Tasarımları ve Tutumları Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış *Doktora Tezi*. Ankara: H.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Hsiang, P.H (1992). The Relationship Between Attitudes and Motivation Variables and Learning English as a Foreign Language of Chinese Students From Taiwan. Unpub . *M.A. Thesis. Arlington: The University of Texas*.
- İnal, S. Evin, İ. and A. S. Saracaloğlu. (2005). The Relation Between Students' Attitudes toward Foreign Language and Foreign Language Achievement. *Dil Dergisi*. 130: 37-52.

◆ Hidayet Tok

- Kağıtçıbaşı, Ç.:(1976). *İnsan ve İnsanlar*, Ankara, Sevinç Mat.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*. Ankara: Tekişik Basımevi.
- Karaş M. (1997). Using Attitude Scale to Investigate Student Attitude. *Boğaziçi Symposium*. İstanbul.
- Korkut, F.(1994). *İnsan İlişkilerinde Tutum ve Tavırların Önemi, İnsan İlişkileri Ders Kitabı*, Prof. Dr. Mürüvvet Bilen, Ecem Yay., Ankara.
- Macintyre, P. And Gardner, R. (1991). Methods and Results in the Study of Anxiety and Language Learning: A Review of Literature. *Language Learning*. 41, 85-117.
- Mitchell, R. and F. Myles. (1998). *Second Language Learning Theories*. London: Edward Arnold.
- Morgan, Cliford T. (1991). *Psikolojiye Giriş*. 8. Baskı (çev. Hüsnü Arıcı, Orhan Aydın ve diğerleri), Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları, Ankara.
- Moskowitz, G. (1999). Enhancing Personel Development: Humanistic activities at work. In J. Arnold (Ed), *Affect in Language Learning (177-193)*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Newman, F. (1997). "Primary Teacher Dilemmas in Teacher Training", *Teacher Development*, Vol. 1.
- Oxford, R. L. and J. Shearin. (1994). Language Learning Motivation: Expanding The Theoretical Framework. *Modern Language Journal*. 78: 12-28.
- Pehlivan, H.(1994). "Eğitim Bilimleri Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüme Yönelik Tutumları", *Hacettepe Üniv., Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10, s. 49 – 53.
- Rossiter, M. J. (2003). The Effects of Affective Strategy Training in The ESL Classroom. *TESL- EJ*. 7, 2: 20-40, September.
- Saracaloğlu, A.S. ve Varol. (2007) "Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Yabancı Dile Yönelik Tutumları Ve Akademik Benlik Tasarımları İle Yabancı Dil Başarıları Arasındaki İlişkisi "Eğitimde Kuram ve Uygulama 2007, 3 (1):39-59.
- Saracaloğlu, A. S., Varol, R. ve Q. Evin. (2005). Yabancı Dil Hazırlık Okuluna Devam Eden Beden Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Yabancı Dil Öğrenme Düzeyi ile Bilişsel ve Duyuşsal Özellikleri Arasındaki İlişki. *Yayımlanmamış Araştırma*. Aydın: ADÜ Eğitim Fakültesi.
- Senemoğlu, N. (2001). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sever, S.(2000). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*, Ankara, Anı Yayıncılık, 3.Baskı.
- Stanoich, K.E. (2000). "Progress in Understanding Reading: Scientific Foundations and New Frontiers", New York: Guilford Press.
- <http://www.twu.edu/O-sl/counseling/SelfHelp048.html> 02.06.2008 tarihinde erişilmiştir.
- Yashima, T. (2002). Willingness to Communicate in Second Language: The Japanese EFL Context. *The Modern Language Journal*. 86, 54-66.

EXAMINING UNIVERSITY STUDENTS' AFFECTIVE ATTITUDES RELATED TO THE ENGLISH COURSE ACCORDING TO SOME VARIABLES

Hidayet TOK*

Abstract

In this study, the university students' affective attitudes related to the English course were examined according to gender, disciplines, family economic situation and education level of the parents. This study was carried out upon 141 students who get English in the first class of Mathematics, Physics, Biology, and Social Science departments in the Faculty of Education and Science and Letters, İnönü University. For obtaining data "Affective Domain Attitude With Respect To English Course Scale" was administered. The mean, Standard Deviation, T- test, Oneway Anova and Duncan tests were used in analysing the date. The results of this study are: 1. The averages of students' affective attitudes towards the English course displayed a significant difference according to parents' education level. 2. Although the averages of attitude scale, in respect of family income, are not at a significant difference level in statistical term, by scrutinizing the average of attitude scale, the attitudes of those whose parents' income is high are higher. 3. There is a significant difference in the average of attitude scale according to disciplines. That is, the affective attitudes of the students in Math and Biology majors are higher than the students in Physics and Social Science majors. 4. Although the average of attitudes are not at a significant difference level according to gender, by analysing the average of attitude, the affective attitudes of female students are a bit higher. 5. More than half of the students' attitude towards the English course is at a positive level. 6. It was seen that more than half of the students are willing and at the same time they are anxious to learn English.

Key Words: English, Affective Attitude, University Students, Social-Economic

* Asst. Prof. Dr.; Zirve University, Faculty of Education, Gaziantep.